

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/147/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202636
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620202636.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú N. V., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky R. V., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, R. V., a otca v rodnom liste neuvedeného, v konaní o návrhu starej matky Z. A., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, R.Ý. V., na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie: Matka je p o v i n n á odovzdať maloletú N. V., nar. XX. X. XXXX, do starostlivosti starej matky Z. A., nar. XX. X. XXXX.

II. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/147/2020 v konaní o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stará matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 18. 9. 2019 návrh na zverenie maloletej N. V., nar. XX. X. XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým žiada odovzdať maloletú do svojej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že maloletá sa narodila jej dcére zo vzťahu s O. P., s ktorým žili v spoločnej domácnosti do júna 2020. Dňa 21. 5. 2020 boli obaja vzatí do vyšetrovacej väzby, z ktorej bola matka prepustená dňa 9. 7. 2020 v dôsledku uzavretia dohody o vine a treste. Dňa 16. 9. 2020 bola matka s maloletou v obchodnom centre StopShop, kde bola ku nej privolaná policajná hliadka. Po dychovej skúške bolo matke namerané dve promile alkoholu. Matka maloletú dojčila. Navrhovateľka poukázala na to, že jej dcéra má dlhodobý problém s požívaním alkoholu, nezvláda stresové situácie, rieši ich požitím alkoholických nápojov, je nezodpovedná, problémy s alkoholom si nepripúšťa. Do dospelosti bola v resocializačnom zariadení. V roku 2019 bolo staršie dieťa matky, N. X., tiež zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Stará matka žije v jednej domácnosti spolu so svojou matkou, dcérou R. V. a jej dvoma maloletými deťmi. Výbavu pre novorodenca kupovala z väčšej časti sama, matka nemá žiadny príjem, o maloletú sa vie riadne postarať. Navrhovateľka vyslovila obavy o malú vnučku.

2. Na základe žiadosti súdu doručil kolízny opatrovník dňa 21. 9. 2020 správu o prešetrení pomerov v rodine dieťaťa. Navrhovateľka (stará matka) býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, svojou dcérou (matkou detí) a dvoma maloletými deťmi N. P. N.. Stará matka má maloletú N. zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti. Domácnosť je primerane zariadená, prispôbená potrebám rodiny, maloleté deti majú svoje postieľky. Hygiena je na požadovanej úrovni. Takmer celú výbavu pre novorodenca zakupovala stará matka, ktorá je aktuálne na rodičovskej dovolenke. Správanie matky je nevypočítateľné, svojvoľne odchádza z domácnosti aj na dlhší čas, v nadmernej miere požíva alkohol a následne sa správa nezodpovedne. Pod vplyvom alkoholických nápojov nie je schopná vnímať potreby novorodenca. Od 21. 5. 2020 do 9. 7. 2020 bola matka vo vyšetrovacej väzbe, v danej veci ju čaká súdne

pojednávania. Kolízny opatrovník navrhuje vyhovieť návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Stará matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletú podľa § 367 CMP. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v dispozičnej sfére matky, t. j. matka má inak dieťa fyzicky pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

19. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Preto súd pri rozhodovaní prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Pri posudzovaní záujmov maloletého dieťaťa tiež zohľadňoval úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochranu duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd považoval za osvedčené, že ochrana záujmov maloletej si vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej.

20. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Súd z úradnej činnosti zistil, že matke bolo v roku 2014 vo veci starostlivosti o jej staršiu dcéru nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v resocializačnom zariadení, ktorý bol opakovane predĺžený. Dôvodom bolo jej nevhodné správanie, najmä užívanie návykových látok. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/91/2019 zo dňa 27. 12. 2019 bola maloletá N. X., nar. XX. X. XXXX, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Z. A. a matka bola zviazaná prispievať na výživu dcéry. Hlavným dôvodom tohto rozhodnutia bolo zanedbávanie starostlivosti o dieťa zo strany matky a požívanie alkoholických nápojov vo zvýšenej miere. Podľa správy o náhradnej osobnej starostlivosti zo dňa 6. 7. 2020 má maloletá N. vytvorené v domácnosti starej matky vhodné podmienky, hygiena je na požadovanej úrovni. Matka naďalej vedie nezodpovedný spôsob života, nedokáže dieťaťu zabezpečiť starostlivosť. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa stará matka domáha dočasného zverenia ďalšieho dieťaťa matky, N. V., do svojej starostlivosti. Tvrdí, že matka naďalej vo výraznej miere požíva alkoholické nápoje. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 21. 9. 2020 mal súd osvedčené, že matka rieši stresové situácie požívaním alkoholu v nadmernej miere, v dôsledku čoho sa nedokáže o maloleté dieťa postarať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval súd návrh starej

matky na zverenie maloletej do jej starostlivosti za dôvodný. Stará matka chce zabezpečovať riadnu a plnohodnotnú starostlivosť aj o druhé dieťa matky, k čomu má vytvorené potrebné podmienky. Vzhľadom k tomu, že aktuálne je maloletá v starostlivosti matky, ktorá sa o ňu riadne nestará, rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby dieťaťa, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, uložil matke povinnosť odovzdať maloletú N. do starostlivosti starej matky.

21. O návrhu starej matky na zverenie maloletej N. do náhradnej osobnej starostlivosti sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov bude rozhodovať v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej určí súd výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam povinných.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).